

Hazırlayan : Yzb.

Mustafa BALAK

Bütünlemede Topograflar Nelere Dikkat Etmelidir.

İyi yetişmiş bir haritacı, her ölçekteki haritayı kusursuz okumalıdır. Bu haritanın kapladığı sahada bulunuyorsa, haritanın gösterdiği ayrıntıları, bir bakışta arazi üzerinde görebilmelidir. Bu yeterlik ancak üç yıl sürecek topoğrafik bilgi, görgü ve uygulama ile kazanılabilir.

Bu girişten sonra bütünlemede uygulanacak sıra şöyle olmalıdır :

1. Araziye çıkmadan önce dikkat edilecek hususlar,
2. Arazide uygulanacak çalışma sistemi,
3. Araziden ekip merkezine dönüşte yapılacak işler.

1. Araziye çıkmadan önce dikkat edilecek hususlar :

Topoğraf, bütünleyeceği paftayı kare kare inceleyip, bütünlemede uygulayacağı günlük çalışmalarını basit bir krokiye çizmelidir. Fotoğrafmetrinin kıymetlendirme notu ile haritayı inceleyen yazdığı bir numaralı fişin dikkati çekmek istediği yerlerine kurşun kalemle soru işaretleri konmalıdır. Haritayı çok fazla inceliyerek araziye çıkmadan önceki korku ve endişeyi yenebilmelidir.

2. Arazide uygulanacak çalışma sistemi :

a) Bütünlemeye, ekip merkezine en yakın yerden başlayıp, yine aynı yerde bitirecek bir yol izlenmelidir.

b) Paftayı, kuzey - güney hattı ile beşer Km. lik iki kısma ayırarak kuzeyden güneye doğru inilmeli, diğer yarım kısmı da aksi istikamette tarayarak başlangıç noktasına ulaşılmalıdır. Bu her zaman uygulanacak bir kural değildir. Doğu - batı istikametinde akan bir nehir paftayı bölüyor ise doğu - batı taraması yapılmalıdır.

c) Her ayrıntı şahıs veya arazi irdelemesiyle paftaya işlenmelidir.

d) Şosa üzerinde, plânçete sehpayla birleştirilmiş olarak çalışmak iyi bir usuldür. Yalnız paftanın güneşten muşamba ile korunması gerekir.

e) Orman içinde, herhangi bir ayrıntı olmasa dahi sık sık paftayı açıp arazi ile karşılaştırılmalıdır. Orman içinde uzun zaman yapılacak bir yolculuk, topoğrafı bulunduğu yer hakkında çoğu zaman tereddüde düşülür.

f) Meskûn mahallerde : Küçük yerlerde yüksek bir yere çıkarak mahallin ayrıntıları paftaya işlenebilir. Geniş alanlı mahallerde ise şose-deki gibi hareket ederek lüzumlu yerlerde istasyon yapılmalıdır.

g) Boş iş yapmada : (Boş işten maksat : Eş yükseklik eğrileri ve ayrıntıları herhangi bir sebeble fotoğrametri tarafından çizilemeyen kısmın plânette usuliyile yapılmasıdır.) Boş kalan kısımda bir nirengi var ise, işe nirengiden başlamak çok faydalıdır. Nirengi yok ise yakın nirengiler onarıldıktan sonra, istasyon yaparak ve istasyonlardan önemli yerlere nokta atarak, boş kalan kısım tamamlanmalıdır. Bir istasyondan atılan noktaların yüksekliği hesap edilip, eş yükseklik eğrileri geçirilmeden ve arazi ile kontrol edilmeden o istasyondan ayrılmamak gerekir.

h) Düz arazide bile, kılavuz almadan bütünleme yapılmamalıdır.

i) Araziden ekip merkezine dönen bir topoğrafın taramadığı ve görmediği şüpheli bir yer kalmamalıdır.

Şunu iyi bilmek gerekir ki: Çok gezen, sık sık sehpasını kurup haritasını açan, harita ile arazinin benzerlik ve aykırılıklarını çabuk görebilen haritacı, iyi bir topoğraftır. İyi bir haritacının da topoğrafik bilgiye sahip olması şarttır.

3. Araziden ekip merkezine dönüşte yapılacak işler :

Arazi dönüşünde, bütünlemesi biten paftanın tesbiti ve kalklerinin yapılması aradan uzun zaman geçmeden şu sırayla yapılmalıdır :

- a) Orijinalin tesbiti,
- b) Orman kalkinin tamamlanması,
- c) İsim kalkinin tamamlanması,
- d) Rakım kalkinin tamamlanması,
- e) Arazi raporunun yazılması,

Bu işlerin sonunda bütünlemesi biten paftayı ve kalklerini iyice tetkik ettikten sonra ekip kumandanına teslim ederek yeni bütünleyeceği paftaya manen ve maddeten hazır olmalıdır.